

Bombesikker

Da Rusland invaderede Ukraine, var **Eva Riedel** og **Dorte Glad** ikke i tvivl om, at de kunne gøre en forskel. Efter en hektisk køretur til den polsk-ukrainske grænse huser det københavnske værested og herberg Hellebro nu 29 ukrainske flygtninge.

På hjørnet af Mosedalvej i Valby, skråt over for Nordisk Films røde produktionslokaler og lige bag Søndermarken, ligger Hellebro. Med sine godt 2.000 kvadratmeter fordelt på fire etager er der både suppekøkken, herberg, værested og kontorhotel under ét tag, og målet er at få unge hjemløse ind på stedet, så de langsomt kan vænne sig til et mindre ustadigt liv.

Der er ingen, der svarer

dørtelefonen, men så kommer en ukrainsk kvinde og hendes søn til undsætning med nøgle til hoveddøren. Indenfor er der langborde til spisning og sofaarrangementer til afslapning. Man kan høre de frivillige rumstere fra husets store industrikøkken, hvor de siden 2018 dagligt har kokkereret for hjemløse unge, som bor midlertidigt på herberget, og folk, der kommer direkte fra gaden.

Der bliver spist klejner til venstre, spillet PlayStation til højre. Bagerst i lokalet holder ukrainske Ivan trods omstændighederne 13-årsfødselsdag med flag og store smil i huset, hvor der er næsten lige så mange ukrainere, som der er unge hjemløse.

Direktør i Hellebro Eva Riedel er hurtig til at byde på en klejne. Det var hende, der weekenden efter Ruslands invasion kom på ideen om at indlogere ukrainske flygtninge i husets nyrenoverede loftslejligheder. →

Eva Riedel, 53, og Dorte Glad, 57, har været et makkerpar, siden de mødtes første gang i 2014. De etablerede Hellebro året efter.

Krigens flygtninge

■ Ifølge FN er tre millioner ukrainere (ved redaktionens slutning) flygtet, siden krigen begyndte 24. februar.

■ Flere nødhjælpsorganisationer frygter for ukrainske kvinder og børns sikkerhed, da kvinder er forsvundet og formodes endt i *human trafficking*.

■ Folketinget har vedtaget en særlov, som blandt andet giver ukrainske flygtninge friere rammer i forhold til at gå i skole og arbejde i Danmark.

”Hvis man kan, har man pligt til at stille sig selv til rådighed. Det er mantraet her,” siger Eva Riedel, der dengang greb telefonen, som hun altid gør, når hun får en spontan idé, og ringede til sin veninde og daglige leder af Hellebro, Dorte Glad. Det var allerede kommet frem, at flere danskere havde taget turen til den polsk-ukrainske grænse på det tidspunkt, og Eva Riedel spurgte Dorte Glad, om hun var frisk på at tage Hellebros store, grå minibus til Ukraine.

”Jeg var her på stedet, da hun ringede. Jeg skulle bare have et par trusser og en tandbørste med, så var jeg klar,” fortæller Dorte Glad.

Weekenden gik med at planlægge turen og finansieringen. Om mandagen ringede Eva Riedel til Udlændingestyrelsen for at få

Hassan taler både ukrainsk og engelsk. Han hjælper Hellebro med at oversætte.

alle visumregler på plads. Eva Riedel og Dorte Glad havde endnu ikke modtaget en krone i donationer til flygtningeprojektet. For at kunne betale de mest basale ting overførte de selv 30.000 kroner til en separat konto, så der var til flygtningenes forplejning og husleje i begyndelsen. Tirsdag kørte Dorte Glad sammen med den frivillige Mia Holdgaard mod den ukrainske grænse.

Tilbage i 2014 læste Eva Riedel en artikel om stigningen i antallet af unge hjemløse i Danmark, som forbavsede hende. På det tidspunkt arbejdede hun blandt andet med marketing og kommunikation i finansverdenen, og med den ballast og det netværk mente hun, at hun kunne gøre en forskel for et stigende antal af unge uden folkeregisteradresse.

Samme år mødte hun Dorte Glad, der har arbejdet som frisør, makeupartist og eventkoordinator siden 80'erne. Hun har sat hår på kendisser fra Lene Nystrøm til Prince, hun har rejst verden rundt for at arbejde på reklamekampagner, og så var hun med til at starte Coma Club med Kenneth Bager i slutningen af 80'erne.

De to indledte et makkerskab – Dorte Glad er praktisk anlagt, mens Eva Riedel er den logistiske og hende, der smører tandhjulene – der blev til Hellebro.

Det var også den rollefordeling, de besluttede sig for, da turen til Polen og Ukraines grænse kom på tale. Eva Riedel fik engageret →

**"HVIS MAN KAN, HAR MAN PLIGT TIL AT STILLE SIG SELV TIL RÅDIGHED.
DET ER MANTRAET HER."**

EVA RIEDEL, DIREKTØR I HELLEBRO

et hav af frivillige, som hjalp med at fylde køleskabe, sætte gardiner op, løfte senge op og skaffe sengetøj til stedets ledige loftslejligheder. Ved siden af fik hun også indsamlet 400.000 kroner i donationer, hvilket nogenlunde er prisen for at have Hellebros overetage fyldt og bospist i tre måneder.

"Det her er et *helt* hus for unge mennesker mellem 18 og 29 år. Alt er gratis. De kan komme og få noget at spise, de kan komme til lægen, de kan tale med en gældsrådgiver eller få retshjælp. De kan være med i Radio Hellebro, de kan lave musik, vaske tøj og komme i bad. Det er det mest basale. Alt det kan de ukrainske flygtninge nu også bruge," siger Eva Riedel.

"Det er jo oprindeligt for unge, som ikke skal gå på gaden eller på almindelige herberger, hvor det vrimler med kriminelle og narkomaner. Det her er et helle, heraf navnet, hvor vi skal få de unge i job, i skole og egen bolig. Og det kan fungere mindst lige så godt til de ukrainske flygtninge."

I den det sidste stræk til de ukrainske grænsebyer overnattede Dorte Glad og Mia Holdgaard på et hotel i Krakow. På hotellet mødte hun en dansk læge, som var på vej tilbage til Danmark med to kvinder og to børn. De talte om situationen ved grænsen, og han gav hende nummeret til en dansk-ukrainsk mand, der havde skaffet kontakt til de familier, han havde med i bilen.

"Undervejs begyndte det at gå op for mig, hvor voldsomt et brændpunkt det var. Da vi kom ned til de her *checkpoints* i grænsebyen Medyka, lå der kvinder og børn på gulvet i et nedlagt storcenter, og på gaden var der telte, små suppestande og bunker af tøj på jorden. Det var helt umuligt at vide, hvem vi skulle samle op," fortæller Dorte Glad.

På det tidspunkt håbede de fleste, hun mødte, at krigen ville være overstået inden for kort tid. De ville blive i nærområdet, så de kunne vende tilbage til Ukraine. Hun tog derfor kontakt til den dansk-ukrainske mand, som over telefon guidede hende videre til

16-årige Alexandra flygtede til Danmark med sin mor Alla.

andre byer langs grænsen. Natten mellem onsdag og torsdag i krigens første uge kørte Dorte Glad rundt på små, øde bjergveje, som krydsede ind og ud af Ukraine.

"Første gang det skete, råbte Mia: Stooooooooop! På gps'en kunne vi se, at vi pludselig var i Ukraine, men der var ikke andre muligheder, så vi fortsatte hele natten," siger hun.

**"FOR AT FÅ KVINDERNE UD SKULLE HUN OVERBEVISE VAGTERNE OM,
AT HUN I FORVEJEN KENDTE DE UKRAINSKE KVINDER OG BØRN,
DER GERNE VILLE TIL DANMARK."**

Ved hver politistation var der kvinder og børn, som var blevet tilbageholdt af polsk grænsepoliti. For at få kvinderne ud skulle hun overbevise vagterne om, at hun i forvejen kendte de ukrainske kvinder og børn, der gerne ville til Danmark. Og det lykkedes hver gang efter længere tids forklaringer på gebrokkent engelsk.

Plads på Hellebro

15 frivillige på hjemløseområdet,
45 på flygtningeområdet.
30 værelser med plads til 32.
6 lejligheder med plads til 24.

Snart blev bilen fyldt. Om bord var otte ukrainere og en lille hund.

"Da jeg stod ved den sidste grænsearrest og havde fået en kvinde og hendes søn ud, kiggede politimanden på mig: 'Der

står to kvinder og to børn dér og varmer sig ved et bål. Kan du tage dem med?' Så sagde jeg: 'Det kan du tro, men så skal du lukke øjnene, når jeg kører, for så er vi for mange i bilen.' Men det ville han ikke, og vi måtte efterlade dem. Det var iskoldt, minusgrader og sne oppe i bjergene, så det var virkelig hårdt."

Samme dag kørte Dorte Glad og Mia Holdgaard turen hjem til Danmark med fyldt minibus, og natten til fredag ankom de til Hellebro.

De ukrainske kvinder og børn har i skrivende stund været indlogeret på Hellebro i knap to uger. Da det kom frem, at Hellebro var i gang med at modtage ukrainske flygtninge, blev Eva Riedel kontaktet af både privatpersoner og andre organisationer, der alle kendte til ukrainere, som manglede et sted at bo. I dag bor der →

40-årige Alla og datteren Alexandra bor sammen i en af Hellebros lejligheder.

"DER ER JO INGEN, DER VED, HVOR LANG TID KRIGEN VIL VARE. MEN NU HAR DE ET ROLIGT STED DE FØRSTE TRE MÅNEDER PÅ TURISTVISUM."

EVA RIEDEL, DIREKTØR I HELLEBRO

i alt 29 ukrainere fordelt i seks lejligheder med eget køkken og bad.

"Der er jo ingen, der ved, hvor lang tid krigen vil vare. Men nu har de et roligt sted de første tre måneder på turistvisum. Lige nu afventer vi lovgivning og særlov for at finde ud af, hvad der skal ske," siger Eva Riedel.

Hun fortæller, at det er væltet ind med frivillige, som gerne vil hjælpe. I en grad så der er flere frivillige på flygtningeprojektet end med arbejdet med de unge hjemløse. Både Eva Riedel og Dorte Glad håber, at nogle af de frivillige bliver i huset, når ukrainerne er kommet videre.

"Vores unge beboere synes, det er fantastisk, at vi tog imod ukrainerne. Som du kan se, er der gang i den," siger Eva Riedel og peger ud over lokalet, hvor fødselsdagen fejres. ■

Olga Lumerovskiy på 32 og sønnen Ivan på hans 13-årsfødselsdag.

**BLIV UDFORDRET
PÅ DINE KUNSTNERISKE
AMBITIONER.**

**KUNST
HØJSKOLEN
PÅ ÆRØ**
www.kunstærø.dk